

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 65/2024-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Gemeris, s.r.o.**, Kollárova 4, Banská Bystrica, IČO 36 803 766, zastúpenej HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 15CoE/24/2019-52 z 23. januára 2020 takto

rozhodol:

1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 15CoE/24/2019-52 z 23. januára 2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 15CoE/24/2019-52 z 23. januára 2020 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Košiciach **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **878,66 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. apríla 2020 (doplnenou 21. apríla 2020, pozn.) domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15CoE/24/2019-52 z 23. januára 2020. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Tiež sa domáha priznania náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

1.1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 65/2024-15 z 1. februára 2024 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v exekučnom konaní vystupovala v procesnom postavení oprávnenej (pričom pôvodným veriteľom bola [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ktorá svoju pohľadávku postúpila na sťažovateľku, pozn.) proti povinným [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinní“) o vymoženie istiny v sume 6 774,56 eur s príslušenstvom (vzniknutej na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 27. novembra 2006, pozn.). Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) poverením č. 5806 108425 zo 6. októbra 2015 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie sťažovateľky ako oprávnenej proti povinným, a to na základe návrhu sťažovateľky na vykonanie exekúcie z 25. augusta 2015, ktorý bol súdnemu exekútorovi doručený 28. augusta 2015. Exekučným titulom bolo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie – zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V č. k. 1 Zm/108/2011-14 z 28. júna 2011 (ďalej len „zmenkový platobný rozkaz z 28. júna 2011“). Okresný súd uznesením č. k. 17Er/5650/2015-33 z 12. júna 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 12. júna 2018“) exekúciu zastavil, povinným náhradu trov konania nepriznal a súdnemu exekútorovi priznal voči sťažovateľke právo na náhradu trov exekúcie. K zastaveniu exekúcie došlo podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31. marca 2017, pozn.) s poukazom na § 243f ods. 4 Exekučného poriadku. Okresný súd bol toho názoru, že súd vydávajúci exekučný titul (zmenkový platobný rozkaz z 28. júna 2011) sa nezaoberal spotrebiteľským charakterom súdneho sporu (zároveň poukázal na viaceré dojednania v zmluve, ktoré vyhodnotil ako neprijateľné zmluvné podmienky – dojednanie poplatku za spracovanie medziúveru, vyrubenie poplatku za biankozmenku, poplatok za vedenie účtu mimoriadneho medziúveru a požiadavku vyžadovať dojednané úroky z omeškania napriek odstúpeniu od zmluvy až do zaplatenia celej pohľadávky, pozn.).

3. Proti uzneseniu okresného súdu z 12. júna 2018 sťažovateľka podala odvolanie, v ktorom žiadala, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie zmenil tak, že exekučné konanie nezastavuje. V rámci odvolania argumentovala tým, že aj keby súd v základnom konaní vec skúmal zo spotrebiteľského pohľadu, výsledkom by bolo maximálne to, že by veriteľovi nepriznal úroky a poplatky spojené s úverom, avšak určite by oprávnenému priznal neuhradenú istinu. Doplnila, že aj ak by bol správny právny názor súdu o neprijateľnej podmienke spočívajúcej v existencii zabezpečovacej biankozmenky, tak súd mal rozhodnúť len o čiastočnom zastavení exekúcie v časti uplatnených poplatkov za vystavenie zmenky, spracovanie úveru a v časti poplatku za vedenie účtu, a nie exekúciu zastaviť ako celok, teda aj čo sa týka nespornej istiny a príslušenstva. O odvolaní krajský súd rozhodol napadnutým uznesením, ktorým potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu z 12. júna 2018 a účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

4. Krajský súd v napadnutom uznesení svoje závery argumentačne založil na tom, že exekučným titulom je zmenkový platobný rozkaz z 28. júna 2011, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, pričom ako navrhovateľka je v ňom uvedená [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [na základe uzatvorenej zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere

medzi [REDAKOVANÉ], ako veriteľom a [REDAKOVANÉ] ako dlžníkom z 27. novembra 2006 na účel poskytnutia mimoriadneho medziúveru vo výške 6 638,78 eur (pôvodne v sume 200 000 SK), pozn.]. Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že táto zmluva je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto sa na ňu majú aplikovať ustanovenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Poukázal na to, že zákonodarca oprávnenému podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku stanovil v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, povinnosť, aby oprávnený doplnil návrh na vykonanie exekúcie. S poukazom na § 243f Exekučného poriadku oprávnený doplnil návrh na vykonanie exekúcie v lehote 30 dní od účinnosti zákona č. 438/2015 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 438/2015 Z. z.“). Následne poukázal na dôvody zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (1. neprihliadnutie na neprijateľné zmluvné podmienky, 2. neprihliadnutie na obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo 3. neprihliadnutie na rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom, pozn.). Uviedol, že exekučný súd je povinný zaoberať sa obsahom spotrebiteľskej zmluvy (v súvislosti s ktorou vznikol vymáhaný zmenkový nárok, pozn.) a identifikovať, či táto spotrebiteľská zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, alebo bola zmenka v spotrebiteľskom vzťahu použitá v rozpore so zákonnými obmedzeniami, alebo priznané plnenie zo zmenky je v rozpore s dobrými mravmi alebo so zákonom, pričom na tieto skutočnosti nebolo v základnom konaní prihliadnuté. Dodal, že len ak exekučný súd identifikuje niektorú z týchto skutočností, na ktorú nebolo v základnom konaní prihliadnuté, môže exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku zastaviť. Argumentoval, že súd prvej inštancie zistil, že v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, ktorý vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy, nebolo prihliadnuté na ne/existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi. Tieto skúmal až exekučný súd prvej inštancie, kde ich jasne pomenoval a aj dostatočne špecifikoval dôvod ich neprijateľnosti. Ďalej uviedol, že použitie § 41 Občianskeho zákonníka, na ktorý sa sťažovateľka odvolávala, neprichádzalo do úvahy, pretože právna úprava obsiahnutá v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 je jednoznačná. Doplnil, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ktorú uzavreli povinní s právnym predchodcom sťažovateľky, pozn.) sú aj podmienky, za ktorých bol úver poskytnutý a ktoré vo viacerých prípadoch zaväzujú povinných aj na plnenia, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi alebo majú charakter neprijateľných zmluvných podmienok. Z § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku potom vyplýva povinnosť súdu zastaviť exekúciu v celku bez ohľadu na to, koľko zmluvných dojednaní je v rozpore s dobrými mravmi alebo koľko zmluvných podmienok spĺňa charakter neprijateľných. Na záver uviedol, že práve na účel zvýšenia ochrany spotrebiteľa v exekučných konaniach prebiehajúcich na podklade exekučného titulu vydaného v konaní, v ktorom nebola účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana ako spotrebiteľovi, sa upravila (zákonom č. 438/2015 Z. z., pozn.) nová možnosť odmietnuť vydať poverenie a v už prebiehajúcich exekučných konaniach (po udelení poverenia, pozn.) exekúciu zastaviť.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že krajský súd v napadnutom uznesení aplikoval ústavne neakceptovateľný a formalistický výklad § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, keď vyvodil záver, že neexistuje možnosť zastaviť exekúciu iba čiastočne, ale pri zistení neprijateľných podmienok bez ohľadu na ich počet a závažnosť musí súd exekúciu zastaviť v celku. Tvrdí, že je nepochybné, že bez ohľadu na akékoľvek neprijateľné zmluvné podmienky by súd v základnom konaní, kde by posudzoval vec z pohľadu spotrebiteľského, oprávnenému určite priznal minimálne neuhradenú istinu. Cieľom právnej úpravy tak podľa nej nemohlo byť, aby bola exekúcia zastavená ako celok, teda aj pokiaľ ide o nesporne neuhradenú istinu. Argumentovala, že ani v prípade, ak by boli uzavreté zmluvy posúdené ako absolútne neplatné právne úkony, neznamenalo by to, že by povinní neboli zaviazaní uhradiť neuhradenú istinu z titulu bezdôvodného obohatenia. Výklad o čiastočnom zastavení exekúcie preto považuje za ústavne súladnejší, pretože zabezpečí účel a zmysel prijatej právnej úpravy (ochranu spotrebiteľa, pozn.) a súčasne nezmyselne nezasiahne do jej práv tak, že jej v exekučnom konaní nebude umožnené vymáhať ani nespornú istinu. Doplnila, že exekúcia v danom prípade začala ešte v roku 2011 a novelizácia Exekučného poriadku [ktorou bol zavedený § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, pozn.] bola zrealizovaná až v roku 2015 (zákonom č. 438/2015 Z. z., pozn.), preto podľa názoru sťažovateľky je aj v rozpore so zákazom retroaktivity, aby bola povinná uhrádzať trovy exekučného konania z dôvodu zastavenia exekúcie na základe právnej normy, resp. dôvodu, ktorý v čase podania návrhu na začatie exekúcie neexistoval (a sťažovateľka ako oprávnená ho ani nemohla predpokladať, pozn.).

III.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

6. Krajský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/257/2024 doručenom ústavnému súdu 14. marca 2024 uviedol, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predostrela v podstate totožné námietky, aké uplatnila v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 12. júna 2018, s ktorými sa krajský súd v napadnutom uznesení vysporiadal. V celom rozsahu preto odkázal na obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia s tým, že v ňom uviedol odpoveď na námietky sťažovateľky, podľa ktorých nemala byť exekúcia zastavená ako celok. Podľa názoru krajského súdu z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplývajú aj úvahy, na základe ktorých je vylúčená aplikácia § 41 Občianskeho zákonníka a je daná povinnosť súdu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu zastaviť ako celok. Na záver dodal, že napadnuté uznesenie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou okresných a krajských súdov Slovenskej republiky a nie je mu známe žiadne rozhodnutie, ktorým by exekúcia podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku bola zastavená iba čiastočne a ani sťažovateľka takéto rozhodnutie neoznčila.

III.2. Vyjadrenie zúčastnených osôb:

7. Ústavný súd upovedomil povinného [REDAKOVANÉ] ako zúčastnenú osobu o podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky (§ 126 zákona o ústavnom súde) a umožnil jej vyjadriť sa k nej. Zúčastnená osoba v lehote stanovenej ústavným súdom stanovisko nezaslala. Ďalšia zúčastnená osoba – povinná [REDAKOVANÉ] sa k podanej ústavnej sťažnosti nevyjadrila, pretože ústavnému súdu sa nepodarilo doručiť výzvu na vyjadrenie sa na jej poslednú známu adresu uvedenú v napadnutom uznesení. Pokiaľ ide o zúčastnenú osobu – povinnú [REDAKOVANÉ], táto v priebehu konania (21. mája 2022, pozn.) zomrela.

III.3. Replika sťažovateľky:

8. Sťažovateľka sa na výzvu ústavného súdu z 15. marca 2024 k stanovisku krajského súdu vyjadrila podaním doručeným ústavnému súdu 18. marca 2024, v ktorom uviedla, že krajský súd nepodal žiadne ústavnoprávne relevantné vyjadrenie a skutočnosť, že napadnuté uznesenie je súladné s rozhodovacou praxou všeobecných súdov (ako na to poukazoval krajský súd, pozn.), samo osebe neznamená, že takáto rozhodovacia prax je aj správna a ústavne súladná. V tejto súvislosti poukázala na závery nálezu ústavného súdu v obdobnej veci (sp. zn. II. ÚS 299/2019, pozn.).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu ústavnej sťažnosti, krajským súdom predloženého spisového materiálu a podaní účastníkov konania je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým v rámci odvolacieho konania krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu z 12. júna 2018 o zastavení exekúcie ako celku. Primárna námietka sťažovateľky je, že krajský súd v jej prípade aplikoval ústavne neakceptovateľný a formalistický výklad § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, keď vyvodil záver, že neexistuje možnosť zastaviť exekúciu iba čiastočne, ale pri zistení neprijateľných podmienok bez ohľadu na ich počet a závažnosť musí súd exekúciu zastaviť v celku. Zastáva názor, že bez ohľadu na akékoľvek neprijateľné zmluvné podmienky by súd v základnom konaní, kde by posudzoval vec z pohľadu spotrebiteľského, mal oprávnenému priznať minimálne neuhradenú istinu.

11. Vychádzajúc z podstaty námietok sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 102/2022). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto preskúmava len to, či orgán verejnej moci ten-ktorý zákon nevyložil spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné

pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (I. ÚS 218/2023). Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať na to, aby premisy zvolené v jeho rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (II. ÚS 299/2019).

12. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (III. ÚS 683/2022). Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Zároveň tieto nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie (m. m. I. ÚS 218/2023).

13. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadané na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom.

13.1. Podľa § 243h ods. 1 prvej vety Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

14. Predmetom konania pred ústavným súdom tak je rozhodovanie o tom, či v danom prípade nedošlo k takému arbitrárnemu a formalistickému výkladu (resp. uplatneniu, pozn.) § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku zo strany krajského súdu, ktorým by došlo k zásahu do sťažovateľkou namietaných práv (podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. podľa čl. 46 ods. 1 ústavy).

15. Sťažovateľka nerozporuje skutočnosť, že uzavretá zmluva má spotrebiteľský charakter, ako ani existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Dožaduje sa však zachovania exekučného titulu – istiny po zohľadnení neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok, teda požaduje oddelenie neprijateľných zmluvných podmienok od ostatných nárokov – istiny a následného vymoženía tohto nároku v riadnom exekučnom konaní.

16. Ústavný súd už v náleze č. k. II. ÚS 299/2019-44 z 20. februára 2020 uviedol, že § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku nie je možné vykladať mechanicky tak, že pokiaľ vo veci konajúci súd identifikoval neprijateľnú podmienku, tak automaticky zastaví exekúciu v celom rozsahu, pretože pokiaľ neprijateľnú podmienku je možné kvantifikovať, t. j. oddeliť od ostatných nárokov zo zmenky, uplatňovaných na základe exekučného titulu v exekúcii, je potrebné v záujme spravodlivého posúdenia veci nepripustiť exekúciu len tej časti nároku uplatneného zo zmenky, ktorá má svoj pôvod (základ) v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Typicky tomu tak bude pri zmluvných podmienkach, ktoré zakladajú povinnosť platiť určitý poplatok, úrok, sankciu a pod.

17. Na základe uvedeného preto ústavný súd dáva do pozornosti, že ak by došlo k zastaveniu exekúcie v celom rozsahu, bolo by to na ujmu spravodlivého posúdenia veci, pretože

pre sťažovateľku by bolo prakticky nemožné domôcť sa splatenia plnenia – istiny, ktoré bolo povinným poskytnuté a ktoré má hospodársku ekvivalenciu. Zároveň, vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou, preto pri posudzovaní nárokov zo zmenky, ktorá vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je potrebné mať na pamäti, že ide o judikovaný nárok a že zmenka bola vystavená v súvislosti s reálne poskytnutým plnením alebo službou (II. ÚS 299/2019). Navyše, zastavenie exekúcie vo vzťahu k oddeliteľnej časti vymáhanej pohľadávky, ktorá nemôže byť podkladom exekúcie voči spotrebiteľovi a vo vzťahu ku ktorej treba *ex lege* exekúciu zastaviť, zabezpečí ochranu zákonných práv spotrebiteľa (m. m. III. ÚS 683/2022).

18. Krajský súd však pri vydaní napadnutého uznesenia (ako to vyplýva aj zo samotného obsahu jeho odôvodnenia uvedeného v bode 4 tohto nálezu, pozn.) nepostupoval v intenciách už uvedených záverov ústavného súdu. Zastavením exekúcie ako celku tak došlo zo strany krajského súdu k arbitrárnemu a aj značne formalistickému uplatneniu, resp. výkladu § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Pretože zmenkový súd pri vydaní zmenkového platobného rozkazu podmienky vo vzťahu k spotrebiteľovi neskúmal, sú za týchto okolností oprávnené a povinné v potrebnom rozsahu tieto podmienky a z nich plynúcu vymožitelnosť skúmať exekučný súd a krajský súd. Iný prístup znamená porušenie práv sťažovateľky.

19. Ústavný súd tak v danej veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu z 12. júna 2018 o zastavení exekúcie v celom rozsahu, je postavené na nesprávnych právnych záveroch. Pretože krajský súd v okolnostiach veci vedel identifikovať rozsah neprijateľných podmienok, a napriek tomu svojím napadnutým uznesením potvrdil zastavenie exekúcie v celom rozsahu, aplikoval tak § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v rozpore s jeho účelom a zmyslom, v dôsledku čoho bolo porušené sťažovateľkino základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

20. Keďže krajský súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Krajský súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

V.

Trovy konania

21. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 878,66 eur (bod 3 výroku nálezu).

22. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“); § 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti). Základná sadzba odmeny za úkon právnej

služby uskutočnený v roku 2024 je 343,25 eur a hodnota režijného paušálu je 13,73 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2024 (podanie repliky k vyjadreniu krajského súdu). Celkovo sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov v sume 732,22 eur. Priznanú odmenu ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 146,44 eur, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

23. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 28. marca 2024

Miloš Maďar
predseda senátu